

רְבוּבַת אִיהִי עַל תְּנוּעֵינָ דְגּוּפָא דְעוֹרְבָ, וְאִיהִי תְנוּעָה דְכְלָהוּ, דְנִפְקַת לְאַסְטָאָה לְבַנֵי נָשָא בְפָרְשַׁת אֹרְחִין, תְּנוּעָה דִילָהּ בְרִישָא דְעוֹרְבָא, וּבְזַנְבָא וּבְגֻדְפִין דְעוֹרְבָא, נְחָשׁ שְרִיא בְקַרְיָאָה וְאַמִּירָה וְקָלָא וְדַבּוּר דְעוֹרְבָא, וּבְאַלִין תְּנוּעֵינָ שְרִיין כָּל הוּלְף עַל גְּחוּזָן וְכָל הוּלְף עַל אַרְבַּע מְסֻרָא דְמְסָאָבוּ.

וּמְנָא יִדְעִין פּוֹלֵי הָאֵי, בְּגִין דְסַמָּא "ל וְנְחָשׁ מְמַנָּן עַל חוּבִין דְבַנֵי נָשָא, דְאַתְדַּנּוּ מְסֻרָא דְשְמָאָלָא דְאִיהוּ גְבוּרָה, וְכַד פֵּר נֶשׁ עֶבֶיד חוּבִין, כְּפּוּם הֵהוּא פֵּר נֶשׁ הָכִי סְלִיק חוּבִיָּה לְאַתֵּר דְאַתְגָּזֵר נְשְמַתִּיהָ, וְלֹא זֶז מִתְמַנָּן הֵהוּא חוּבָא עַד דְאַתְפָּרַע מֵהֵהוּא פֵּר נֶשׁ, וְאִם פֵּר נֶשׁ אִיהוּ נְשְמַתִּיהָ בְּאַרְחָ אַצִּילוֹת, אִם חָאָב, חוּבִיָּה מְטִי עַד סְפִירָן, וְעוֹנֶשָא אִיהוּ סְגִי כְּפּוּם דְרַגְיָה.

אָמַר רַבִּי אֶלְעָזָר אָבָא וְכִי חוּבָא אִיהוּ בְּכַר נֶשׁ דְתִלְיָא נְשְמַתִּיהָ מֵהֵהוּא אַתֵּר, וְכִי אִית לִיה חוּבִין, וְהָא פְתִיב (משלי יב כא) לֹא יֵאָנֶה לְצַדִּיק כָּל אֹנָן, אָמַר לִיה אֵין, הֲדָא הוּא דְכְתִיב (ישעיה נט ב) פִּי אִם עֲוֹנוֹתֵיכֶם הָיוּ מִבְּדִילִים בִּינֵיכֶם לְבִין אֱלֹהִיכֶם, מֵאִי מִבְּדִילִים, אֶלָּא דְסְלִיק הֵהוּא נְשְמַתָּא דְאַצִּילוֹתָא מִנִּיהָ וְאַתְפָּרַשׁ מִנִּיהָ. (דף קכד ע"ב) וְרִזָּא דְמִלָּה, וַיֹּאמֶר אֱלֹהִים יִקְוּוּ הַמַּיִם מִתַּחַת הַשָּׁמַיִם אֶל מְקוֹם אֶחָד וְתִרְאֶה הַיַּבְשָׁה וְגוּמַר (בראשית א ו) אֶסְתַּלַּק נְשְמַתִּיהָ מִנִּיהָ וְאַשְׁתָּאֵר גּוּפָא יְבִשָׁא, מָאָן גּוּפָא הָכָא, דָּא נְשְמַתָּא דְכְרִסְיָא יִקְרָא (ג"א דקב"ה יהו"ה) דְאַשְׁתָּאֵרַת יְבִשָׁה, בְּגִין דְאַסְתַּלַּקַת מִנִּיהָ נְשְמַתָּא בְּאַרְחָ אַצִּילוֹת, דְהָאֵי נְשְמַתָּא אִיהִי גּוּפָא לְנְשְמַתָּא עֲלָאָה, וְאִי פְעִי דְתַחְזוֹר לְגַבֵּי הֵהוּא נְשְמַתָּא, לִית לָהּ רֶשׁוּף לְאַחְזָרָא לְגַבֵּיהָ, עַד דְהֵהוּא חוּבָא אַתְעַבְרַת מִנִּיהָ, וְרִזָּא דְמִלָּה שׁוּבוּ אֵלַי וְאַשׁוּבָה אֵלֵיכֶם (מלאכי ג ז).

אָמַר לִיה רַבִּי אֶלְעָזָר לְרַבֵי שְמַעוֹן אָבוּי, אָבָא אֵלִין תְּנוּעֵינָ דְעוֹרְבָא מֵאִי לְאַשְׁתַּמוּדַע בְּהוּ פֵּר נֶשׁ בְּגִין דִּיחְזוֹר בְּתִיּוּבְתָא, אָמַר לִיה בְּרִי וְדָאֵי אָסִיר לְאַסְתַּפְּלָא בְּהוּן לְעַמָּא קְדִישָׁא, הֲדָא הוּא דְכְתִיב (במדבר כג כג) פִּי לֹא נֶחַשׁ בִּיעֶקֶב וְלֹא קָסָם בְּיִשְׂרָאֵל, אָבָל אִם יִזְדַּמֵּן לְבַר נֶשׁ לְפּוּם שְעֵתָא וַיִּדַע בְּהוּן, יִסְתַּפֵּל בְּהוּן בְּגִין דִּיחְזוֹר מִחוּבּוּי בְּתִיּוּבְתָא, וְהָאֵי לְבַר נֶשׁ דְכָל (ג"א דלא) עוֹבְדוּי פִיעֶקֶב וּכְיִשְׂרָאֵל, דְבַר נֶשׁ דִּיעֶבֶיד עֶבְדֵי דִיעֶקֶב דְאַתְמַר בִּיהָ (בראשית כה כג) וַיַּעֲקֹב אִישׁ תָּם, מֵה פְתִיב בִּיהָ (ירמיה יטז) לֹא כָאָלָה חֶלֶק יַעֲקֹב.

דְּמְסֻרָא דִיעֶקֶב וְיִשְׂרָאֵל בְּעָא בְלַעַם חֲיִיבָא לְאַסְתַּפְּלָא בְּנַחְשׁוּי וּבְקַסְמוּי, וְלֹא אֲשַׁפַּח אַתֵּר לְאַעְלָא לְגַבֵּיהָ, וּבְגִין דָּא אָמַר פִּי

לא נחש ביעקב ולא קסם בישראל. אמר ליה רבי אלעזר, והא בלבן פתיב (בראשית ל כז) נחשתי ויברכני יהו"ה בגלגלך, אם פן אמאי אערב ביה, אמר ברי הקא רזא עלאה, דלזמנין שושנה אשתפחת בין קוצים, והקא רזא דגלגולא, אמר ליה ידענא, ועם פל דא ברי, אף על גב דאתמר פי לא נחש ביעקב ולא קסם בישראל, בר נש צריך למנדע פלא ואפילו חרשין, פמה דאוקמוהו מארי מתניתין, לא תלמד לעשות (דברים יח ט), אבל אתה למד להבין ולהורות.

ובגין דא תנועין דעורבא, אית תנועה דסליק ברבי"ע, ואחזי דחובא דיליה תליא לעילא בעלמא דאתי, ואית תנועה דנחית לה בתבי"ר בשברים, ואחזי דחובא דיליה נחית לתתא בעלמא דין, למיהוי ליה תבירו בגיניה, וכל אלין סימנין איהי אחזי בארחא, כגוונא דעמלק דאמר בגיניה (שם כה יח) אשר קרה בדרך, דסטרין אחרנין אינון פלסטים דנפקין בארחין, ובגין דא עורבין חילא דלהון באורחין.

ואינון דמזלהון תליא בשבת"י, אינון עציבין, ואינון דוחקין רגלי שכינתא בגלותא, דבזמנא דאלין אתפשטו בעלמא, אתמר ברגלי שכינתא ויאסוף רגליו אל המטה (בראשית מט לג), אתכנישת לגבי זרעיה דיעקב מטה שלמה, ובגין דא וישפון ישראל בטח בך עין יעקב (דברים לג כח), דלא זזת שכינתא מינייהו בגלותא, בגין דלית בהו פסולא, ושבתא"י אית ליה תרין בתין, חד שפל ראש, ותנינא בית הסהר, דאסירי מלכא אסירין תמן בגלותא, ואינון דחקין שכינתא וישראל (ג"א שעתא לישראל) בגלותא, ובשפל ראש ישראל אינון שפלין לתתא, ומיהאי ככבא ייתי כפנא ועניותא לישראל, ומאן דבעי לאסתמרא מניה, צריך לשנווי שמייה ולשנווי אתרייה ולשנווי עובדוי, ודא איהו שנוי מקום שנוי השם ושנוי מעשה, והא אוקמוהו הן כל אלה יפעל א"ל פעמים שלש עם גבר (איוב לג כט).

שערא חוורא ועינוי חוורין ואנפוי חוורין וגופא חוורא, אי אית ביה עובדין טבין דא איהו מסטרא דימינא, מסטרא דרחימו דאיהו אהבת עולם אהבתיך על פן משכתיך חסד (ירמיה לא ב). שערא חוורא ועינוי חוורין ואנפין חוורין וגופא חוורא, דלית ביה גמילות חסדים ברחימו דאהבה, האי הוא רמאי מסטרא דלבן הארמי, אסתמר מניה, בהרת לבנה היא, ולילי"ת היא בהרת לבנה אוכמא סומקא ירוקא, הדא הוא דכתיב (ויקרא יג ד) ואם בהרת לבנה היא בעור בשרו ועמוק אין מראהו מן העור, בהרת שחורה ושפלה איננה מן העור והיא כהה, תרין (דף קכח

ע"א) גוֹוֹנִין תְּנַיִינִין אֵינּוֹן יִרְקָרְק אוֹ אֲדַמְדָּם, כִּלְהוּ מִתְּהַפְּכִין עֵינּוּי בְּכַעֲסָא לְחוּרוֹ וְאוּכְמוֹ וְסוּמְקוֹ וִירוּקָא, וְכָל דָּא בְּמַאי אֲשַׁתְּמוּדַע, דְּלִית בֵּר נֶשׁ דְּלֵא אֲתַפְּלִילָן בֵּיהּ אֲלִין אַרְבַּע גְּוֹוִינִין, אֲלֵא הֵהוּא גְּוִין דְּשִׁלִּיט עַל כִּלְהוּ אַחְרָנִין, בֵּיהּ אֲתַקְרִי, וּבֵיהּ אֲשַׁתְּמוּדַע לְאֲתַקְרִי חוּרוֹ אוֹ אוּכְם אוֹ סוּמְק אוֹ יְרוּק, וְאֲלִין אַרְבַּע גְּוֹוִינִין בִּישִׁין אֵינּוֹן אַרְבַּע קְלִיפִין דְּאֶגּוּזָא, תְּהוּ וּבְהוּ וְחִשְׁףּוּ וְתִהּוּם, וְאֲלִין אֵינּוֹן (דְּבָרִים ח טו) נְחֹשׁ שָׂרְף וְעַקְרָב וְצַמְאֹן, נְחֹשׁ גְּוִין חוּרוֹ בְּהֵרַת לְבָנָה, שָׂרְף וְעַקְרָב, אֲדַמְדָּם שָׂרְף, אוֹ יִרְקָרְק עַקְרָב, וְצַמְאֹן שְׁחוּרָה, אֲלִין אֵינּוֹן אַרְבַּע גְּוֹוִינִין דְּאֶשָּׂא דְּגִיְהִנָּם.

וְאֲתִתָּא בִישָׂא מִתְּמָן קָא אֲתִיא, עֲלֵה אֲתָמַר (ויקרא יד מה) וְנִתְּן אֶת הַבַּיִת אֶת אֲבָנָיו וְאֶת עֲצָיו בְּעֵנִיּוֹתָא, דְּלֵא אֲשַׁתְּאָר בְּבֵיתָא, וּבְגִין דָּא חֲכָמוֹת נְשִׁים כְּנִתָּה בֵיתָה, וְאוֹלֵת בְּיַדְיָה תְּהַרְסֶנּוּ (משלי יד א), אֲלִין אֵינּוֹן אַרְבַּע גְּוֹוִינִין דְּאֶשָּׂא דְּגִיְהִנָּם, דְּמִסְתַּלְקִי בְּעֵינֵינִין בְּאֲנַפִּין בְּשַׁעְרָא, וּמֵאֵן אֲתַר מִסְתַּלְקִי, מְמַרָה אוּכְמָא דְטָחוּל, וּמְמַרָה סוּמְקָא דְכָבֵד, וּמְמַרָה יְרוּקָא דְמַרְה, וּמְמַרָה חוּרוֹרָא דְרִיאַה, אֲלִין אֵינּוֹן אַרְבַּע גְּוֹוִינִין חֲשׂוּכִין דְּמִלְאָכִי חֲפֵלָה, וְכִלְהוּ כְּלִילָן בְּלִילִי"ת סָם הַמְּוֹת, מְאֲדִי"ם אִיהוּ בְּמַרְה אֲדוּמָה לְמִשְׁפָּף דְּמָא, וְאִיהוּ מִפֶּת חֶרֶב וְהֵרֵג וְאֶבְדָּן.

וְחָבִי שְׁכִינְתָא אֲשַׁתְּמוּדַעַת בְּאַרְבַּע גְּוֹוִינִין שְׁפִירִין נְהִירִין, גְּוִין חוּרוֹ מִסְטָרָא דְחֶסֶד, סוּמְק מִסְטָרָא דְגְבוּרָה, יְרוּק מִסְטָרָא דְעֲמוּדָא דְאַמְצָעִיתָא, אוּכְם מִסְטָרָא דְאִימָא עֲלָאָה, דְּאֲתָמַר בֵּהּ (משלי א ח) שְׁמַע בְּנִי מוֹסֵר אָבִיךָ וְאֵל תִּטּוֹשׁ תּוֹרַת אִמְךָ, וְאֲתָמַר בֵּהּ (שיר א ה) שְׁחוּרָה אֲנִי וְנֶאֱוָה, אִימָא תִתְּאָה נְטִילַת גְּוִין מְאִימָא עֲלָאָה, שׁוּקָא יְמִנָא נְטִיל גְּוִין מְדְרוּעָא יְמִנָא, הֵדָא הוּא דְכְתִיב (תהלים טז יא) נְעִימוֹת בֵּימִינֵךָ נֶצַח, שׁוּקָא שְׁמָאֲלָא נְטִיל גְּוִין מְדְרוּעָא שְׁמָאֲלָא, אוֹת בְּרִית נְטִיל גְּוִין מְגוּפָא, עֲמוּדָא דְאַמְצָעִיתָא נְטִיל חֲכָמָה, אָדָם דְרָכִיב עַל כִּלְהוּ, עֲלֵה אֲתָמַר (קהלת ח א) חֲכָמַת אָדָם תֵּאִיר פָּנָיו, וְעֲלִיָה אֲתָמַר (תהלים קד כד) יְהו"ה כָּלָם בְּחֲכָמָה עֲשִׂיתָ, כְּתָר עֲלָאָה אִיהוּ סְתִים לָא אֲשַׁתְּמוּדַע בֵּיהּ גְּוִין כִּלְל לְעִילָא, וּבְעֲמוּדָא דְאַמְצָעִיתָא אֲחִזִּי כָּל גְּוֹוִינִין.

הָא הֵכָא רְזָא דְשַׁעְרָא, דְּבֵיהּ אֲשַׁתְּמוּדַעָאן אֲנָשִׁי חִיל בְּגוּוֹן חוּרוֹ, יִרְאִי אֱלֹהִי"ם בְּגוּוֹן סוּמְק, אֲנָשִׁי אֶמֶת בְּגוּוֹן יְרוּק, שׁוּנְאִי בְּצַע בְּגוּוֹן אוּכְם, אַרְבַּע אֲתוּוֹן מִתְּלַבְּשִׁין בְּאַרְבַּע גְּוֹוִינִין אֲלִין, י' בְּגוּוֹן חוּרוֹ, ה' בְּגוּוֹן סוּמְק, ו' בְּגוּוֹן יְרוּק, ה' בְּגוּוֹן אוּכְם, הָאִי שְׁמָא אִיהוּ דְרָקִים גְּוֹוִינִין בְּכָל אֲתַר, וְאִיהוּ דְצִיִּיר שְׁרִטוּטִין בְּמַצְחָא, כְּגוּוֹנָא דָא יְהו"ה, וְאֵינּוֹן אַרְבַּע רְשִׁימִין דְשְׁרִטוּטִין, דְּאֵינּוֹן עֶמְק רּוּם וְעֶמְק תַּחַת וְעֶמְק מְזַרְח וְעֶמְק

מערב, שרטוטין זעירין דקריצין דעינא מסטרא דאת י', שרטוטין באורכא בפותיא בגבהא מסטרא דתלת אתוון דאינון הו"ה, פלהון אשתמודעין בשעור קומה דבר נש, באורכא מסטרא דאריף קומה, דאינון אנשי חיל, בפותיא קצר קומה ורחבא דקומה, ואינון יראי אלהי"ם, בגבהא גבה קומה ואינון אנשי אמת, זעירין בעגולא שונאי בצע מסטרא דאת י', ודוד מסטרא דאת י' אתמר ביה (שמואל א יז יד) ודוד הוא הקטן, ואלין אינון שונאי בצע, שרטוטין אלין בארץ מישר, פשרטוטין דגט פטורין דצריף שרטוטי, או אלין דמחייבא אורייתא, ועל אלין שרטוטין אתמר (תהלים כה כ) פל ארחות יהו"ה חסד ואמת לנצרי ועדותו.

שרטוטין באריכו מסטרא דרבי"ע פגוונא דתקיעה, ואלין אינון אריכין דקומה מסטרא דימינא, ארף אפים, אריכין בקלא בצלותין באורייתא, אריכין ברוגזא, אריכין בשערא בעיינין באנפין בחוטמא בשפון בדיקנא בגופא בדרועין ברגלין באצבען (דף קכה ע"ב) רשימו דלהון חנור, ווי לון לאלין דמכחישין דיוקניהון לעילא, פאלו מכחישין סדרי בראשית, וכאלו ממעטין את הדמות, דאיהו שיעור קומה דלעילא, דאלין דשרטוטיהון אריכין, וקומה דלהון ואברים דלהון, צריכין למהוי מארי דחסד, אריכין ברוגזא, מארי דרחימו, ההוא דאתמר ביה (ישעיה מא ח) זרע אברהם אוהבי.

שרטוטין ברחבא, פגוונא דשברים, תנועה דלהון תבי"ר, ואינון רחבים וקצרים דקומה, ואנפין רחבין וקצרין, ועינוי רחבים, וחוטמוי רחבים, ושפון רחבים, אלין אינון יראי אלהי"ם, מארי דיראה מסטרא דיצחק, ווי למאן דאכחיש קומתיה בעובדין בישין, דירית נשמתא בישא דרכיב על דיוקניה, דאכחיש פמליא לעילא. שרטוטין גבוהין, ואנפין גבהנין, ועינוי גבהנין, וחוטמא ושפון גבהנין, וגופא גבוה, אלין אינון מארי דקשוט זרע אמת, מההוא דאתמר ביה (מלכה ז כ) תתן אמת ליעקב. זאלין אינון אדנ"י, א' אריף אנפין ועליה שריא י', ד' רחבא דאנפין ועליה שריא ה', נ' גובה דאנפין ועליה שריא ו', י' רחבא דאנפין ועליה שריא ה', שרטוטין זעירין מסטרא דתרועה בעגולא בדיוקנא דאת י', שונאי בצע, מסטרא דדוד דאתמר ביה (שמואל א יז יד) ודוד הוא הקטן, ואינון עיינין זעירין שפירין בעגולא, אנפין זעירין בעגולא שפירין, חוטמא זעירא פומא זעירא גופא דיליה זעירא, שפיר בכלא, ועליה שריא ה'.

שרטוטין גבהנין מסטרא דתרועה, שלשלא"ה דתקיעה ושברים, דא